

PM FÖR UTBILDNING OCH AUKTORISATION AV DOMARE VID JAKTPROV OCH FULLBRUKSPROV

Ansvarig för uppdatering: SVK/Domarkommittén

Antagning av elev

Till utbildning som jaktprovsdomare kan antas medlem, med stor integritet och social kompetens, förmåga att tala inför grupp, som regelbundet jagar och under lång tid har jagat med hundras/-raser som ingår i SVK, och som i övrigt har bred jaktlig erfarenhet. Det betraktas som en förtjänst om sökande är auktoriserad provledare inom SVK och har tjänstgjort som provledare.

För att kunna antas till utbildning till domare i eftersöksgrenarna krävs att personen är medlem i SVK och att hon/han fört hund till pris i EKL.

För att kunna antas till utbildning som jaktprovsdomare fält krävs att personen är auktoriserad som eftersöksdomare och har tjänstgjort som eftersöksdomare och är medlem i SVK. Sökande ska ha fört egna eller egenhändert dresserade hundar i samtliga klasser till pris på jaktprov, varav minst två olika hundar till pris i EKL.

Domarkommittén kan, om särskilda skäl föreligger, anta preparand som inte helt uppfyller dessa krav men som trots detta bedöms särskilt lämplig.

Till utbildning som domare vid fullbruksprov kan antas särskilt lämpad person som har bred jaktlig erfarenhet och som tidigare auktoriserats som domare inom SVK, eller som har motsvarande kunskaper. Särskild vikt ska läggas vid intresse för de SVK-administrerade hundrasernas allroundegenskaper.

Förslag på person till domarutbildning kan lämnas direkt till SVK/Domarkommittén eller till SVK:s styrelse. Berörd lokalavdelnings styrelse och berörd regionalt domaransvarig ska yttra sig om förslaget innan SVK/Domarkommittén lägger fram förslag till beslut av SVK:s styrelse.

Domare från annan rasklubb som är medlem i SVK kan förordas för domarutbildning i SVK. Dessa skall i förekommande fall granskas för antagning jämförbart med de krav som föreligger för antagning till SVK:s domarutbildning i övrigt.

Utbildning av elev till jaktprovsdomare

Se vidare detaljanvisningar för elevtjänstgöring i slutet av detta dokument!

Utbildningen genomförs i form av:

- Preparandkurs med skriftligt prov avseende både eftersöks- och fält momenten
- Utbildning till eftersöksdomare
  - elevtjänstgöring vid eftersöksprov
  - aspiranttjänstgöring eftersöksprov
  - auktorisation som eftersöksdomare
  - praktisk erfarenhet som eftersöksdomare
  - eventuellt antagande för elevtjänstgöring som fältdomare
- Utbildning till fältdomare
  - elevtjänstgöring vid fältprov
  - aspiranttjänstgöring på fält
  - auktorisation som fältdomare
- Återträff/utvärdering

Elevutbildningen ska för eftersöksgrenar genomföras inom 3 år och för fullständig auktorisation inom 5 år efter genomförd preparandkurs.

Preparandkurs med skriftligt prov

Domarkommittén kallar till preparandkurs med genomgång av jaktprovsregler, egenskaps-bedömning, tekniska och etiska anvisningar, uppträdande inför deltagare och publik mm. Efter godkänd preparandkurs inkl. skriftligt prov kallas preparanden till elevtjänstgöring.

Elevtjänstgöring vid jaktprov

Elevtjänstgöring genomförs i såväl prov i eftersöksgrenar som vid fältprov. Särskilt ska beaktas SVK:s jaktprovsregler § 4 innan elevtjänst påbörjas.

I eftersöksgrenarna (spår- och vattenarbete) bör minst 3 godkända elevtjänstgöringar genomföras varav en i varje klass och gren. Vid varje tjänstgöring som får tillgodoräknas bör minst 5 hundar ha studerats.

I fältarbetet (fältarbete inklusive fältapport) bör minst en godkänd elevtjänstgöring genomföras i varje klass på varje underlag (d.v.s. fält, fjäll och skog), således totalt 9 elevtjänstgöringar. Vid varje tjänstgöring som får tillgodoräknas ska minst 5 hundar ha studerats. Om vid en tjänstgöring antalet startande hundar inte uppgår till 5 får man sammanräkna flera tjänstgöringar. Man kan således genomföra elevtjänstgöring på exempelvis 3 hundar en dag och senare komplettera med ytterligare hundar.

Domarens åligganden

Domaren bör ha endast en elev eller aspirant per provtillfälle, och aldrig såväl elev som aspirant vid samma provtillfälle.

Domaren och eleven bör träffas före provet för genomgång. Under pågående prov ska domaren handleda eleven i praktisk tillämpning av bedömningsgrunderna och kontrollera dennes kunskaper.

Domaren ska på särskild blankett (elevkort) avge ett yttrande beträffande eleven och sända denna blankett till SVK/Domarkommittén (elevkort tillhandahålls av domarelev). Yttrandet skall anpassas efter aktuell stegringsplan.

Avgörande för fortsatt utbildning är att eleven genomför elevtjänstgöringarna på ett förtroende-givande sätt och visar sig besitta tillräckliga kunskaper för kommande domaruppdrag. Tjänstgörande domare uppmanas därför att noggrant pröva elevens färdighet och på elevkortet tydligt visa sin uppfattning om fortsatt utbildning är relevant. Det bör således påpekas att den som har antagits som elev inte med automatik kommer att auktoriseras som domare.

Som ett enskilt stöd under domarutbildning och de inledande tjänstgöringsåren tillhandahåller SVK möjligheten att stödja varje domarelev med en enskild mentor.

Kostnader

Kostnader för preparandkursen samt återträff (inklusive resa, kost och logi) delas lika mellan SVK och SVK:s samtliga lokalavdelningar. SVK betalar 50 %, resterande 50 % fördelas på SVK:s stambokförda resultat från fältprov, dvs på de som går proven.

Lokalavdelnings styrelse kan efter prövning bidra till elevs kostnader i samband med elevtjänstgöring.

Utbildning av elev till domare vid fullbruksprov

Domare auktoriserad som jaktprovsdomare vid SVK kan komma ifråga för utbildning till domare för fullbruksprov inom SVK.

Utbildningen genomförs i form av:

- skriftligt prov på provregler och bedömningsprinciper;
- elevtjänstgöring vid fullbruksprov i Sverige, Tyskland eller Danmark.

Elevtjänstgöring vid fullbruksprov

Elevtjänstgöring genomförs vid minst två fullbruksprov i Sverige, Tyskland (Verbandgebrauchsprüfung) eller i Danmark (fuldbrugsprøve). Elevtjänstgöring ska förberedas av Domarkommittén och ska alltså inte genomföras på eget initiativ. Elevtjänstgöring ska genomföras med minst 4 startande hundar, som om möjligt ska följas hela provet.

Domarens åligganden

Se ovan under jaktprovsdomare.

Kostnader

Lokalavdelnings styrelse kan besluta om bidrag till elevens kostnader i samband med elevtjänstgöring. Lokalavdelning har möjlighet att få återbäring med upp till 50 % av kostnaderna efter skriftlig framställan (inklusive vederbörligt underlag) till SVK:s styrelse sedan eleven blivit auktoriserad.

Tjänstgöring som jaktprovsdomaraspirant

Domarkommittén kallar till aspiranttjänstgöring och anvisar lämpligt prov som döms av domare utsedd av Domarkommittén.

Domarkommittén meddelar berörd lokalavdelning så att aspiranten får tillgång till egenskapsredovisning för de startande hundarna.

Aspiranttjänstgöring bör om möjligt genomföras i ÖKL/EKL, i såväl eftersöksgrenarna som fältarbetet, med minst 5 hundar varav minst 3 bör vara godkända. Domarkommittén avgör lämpligt underlag för tjänstgöringen i fältarbetet. Aspiranten får under pågående prov inte konferera med domare eller annan person utan ska helt självständigt bedöma de hundar hon/han tilldelats. Aspiranten ska därefter lämna sina betygsförslag till domaren samt hålla en kort muntlig kritik innan domaren lämnar sitt utlåtande över hundarna. Aspiranten ska författa skriftliga provberättelser avseende de bedömda hundarna och före provets slut eller efter överenskommelse med domaren överlämna dessa till domaren. Dessa provberättelser översänder domaren tillsammans med elev-/aspirantkortet med utlåtande över aspiranttjänstgöringen till SVK/Domarkommittén.

Kostnader

Kostnader i samband med aspiranttjänstgöring betalas av SVK.

Åtgärd vid underkänd aspiranttjänst

Vid aspiranttjänstgöring där domaraspiranten inte godkänns fattar domarkommittén beslut om åtgärder för fortsatt- eller avbrytande av domarutbildning.

Auktorisation som jaktprovsdomare

SVK:s styrelse auktoriserar jaktprovsdomare, men kan till SVK/Domarkommittén delegera rätten att auktorisera domare. Domaraspirant kan delauktoriseras som domare enbart i eftersöksgrenar. Efter beslut om auktorisation utfärdar Domarkommittén domarkort för den nye domaren.

Auktorisation som domare vid fullbruksprov

SVK:s styrelse auktoriserar domare vid fullbruksprov, men kan till SVK/Domarkommittén delegera rätten att auktorisera domare. Efter beslut om auktorisation tillställs den nye domaren domarkort.

Bibehållande av auktorisation som domare vid jaktprov eller fullbruksprov

Domare är skyldig att fortlöpande hålla sig informerad om samt träna sin skicklighet avseende bedömningsgrunder mm. SVK:s styrelse kan påfordra att domare ska delta i jaktprovsdomarkonferens. För att domare ska behålla sin auktorisation krävs att hon/han dömer minst vartannat år, årligen jagar med av SVK administrerad hundras, samt beaktar anvisningar och domaretiska regler. Domaren ska vara medlem av SVK eller utländsk vorstehhundklubb.

Domare som inte dömt fältarbete eller eftersöksgrenar på 3 år ska påföljande år genomgå ny aspiranttjänstgöring med godkänt resultat. Om så inte sker avauktoriseras domaren. Domarkommittén kallar till aspiranttjänst. Önskar domaren återuppta sin domargärning efter avauktorisering ska han/hon efter SVK:s godkännande genomgå ny domarutbildning i sin helhet.

Domare kan på egen begäran ansöka hos SVK:s styrelse eller hos Domarkommittén om avauktorisering.

Disciplinära åtgärder

SVK följer SKK:s Domaretiska regler för prov-/tävlingsdomare samt beskrivare inom SKK-organisationen.

Åligganden för SVK:s styrelse

SVK:s styrelse ska utse Domarkommitté/motsvarande och fastställa dess delegeringsordning och beslutsrätt. SVK:s styrelse ska vidare, eventuellt via Domarkommittén:

- föra förteckning över elever och auktoriserade domare
- arrangera jaktprovsdomarkonferenser
- informera domarna om ändringar ibland annat regler och domaranvisningar
- bedriva uppföljning av domarnas uppdrag
- vid behov utse lokala domaransvariga

DOMARELEV TJÄNSTGÖRING, DETALJANVISNINGAR

Att bli föreslagen och antagen som domarelev hos Svenska Vorstehklubben är en hedersbetygelse. Det är mycket viktigt att domareleven blir väl omhändertagen och ges bästa möjliga förutsättningar. Domaren bör känna sig hedrad över att eleven vill låta domaren påverka hur SVK:s hundar kommer att bedömas i framtiden! Domaren bör också se det som en extra krydda att under provdagen få diskutera hundprestationer med en person som kanske, i vissa avseenden, har lika stora erfarenheter som domaren själv – eller större!

Förfrågan om elevtjänst

Domarelev bör i god tid kontakta tjänstgörande domare med förfrågan om möjlighet till elevtjänstgöring. Domaren bör försäkra sig om att eleven förbereder sig inför provdagen enligt nedan. Domaren informerar provledningen så att elevens namn kommer med i katalogen och så att PM sänds ut även till domareleven. Domare och elev beslutar i samråd om hur och när kontakt ska tas, i god tid på provdagen.

Inför provet

Domareleven (och domaren!) studerar noggrant jaktprovsregler och domaranvisningar för aktuell klass och provform samt överser stegringsplan så att eleven får en anpassad utveckling i sin utbildning.

Medtag: Jaktprovsregler
Domaranvisningar
Anteckningsmaterial
Egenskapsbeskrivningar
Elevkort (lämnas till domaren)

Notera: De hundar som skall bedömas, gärna även förare.
Använd gärna anmälningsblankett eller domarprotokoll där egenskapsbeskrivning med poängsättning finns noterad.

Provdagen

Kontakt mellan domaren och eleven etableras i god tid före provstart

Fråga – berätta - förankra

Domaren och eleven för under provdagen en fortlöpande intensiv dialog om vad som utspelas. **Fråga** hur domaren/eleven ser på olika händelser! **Berätta** hur domaren/eleven ser på olika händelser! **Förankra** upplevelserna hos varandra! Inget hindrar att eleven har den mest korrekta uppfattningen om en viss händelse! (Eleverna är inte antagna utan anledning!) Speciellt fokus läggs på situationer under dagen kopplat mot bemötande av provgruppen och deltagarna. Diskutera ”speciella” situationer som uppstått.

Skriv kritik!

Eleven bör fortlöpande göra noteringar för samtliga hundars prestationer.

Muntlig kritik

Eleven bör, inför publik, ge muntlig kritik för några av provdagens hundar. Domaren och eleven väljer för detta ändamål ut hundar där elevens och domarens åsikter stämmer väl överens!

Nivån på olika prestationer

Diskutera hur olika prestationer ligger på SVK:s poängskala, d.v.s. på första-, andra- eller tredjeprisnivå. Eleven skall inte inför deltagare avge omdöme om en hunds poängnivå, innan detta förankrats hos domaren. Elev och domare bör jämföra sina bedömningar när hunden är färdigbedömd.

Egenskapsregistrering

Det är av stor vikt att egenskapsregistreringen diskuteras ingående under elevtjänstgöringen.

Efter provet**Kritiken renskrivs**

Eleven bör snarast efter provet, i lugn och ro, skriva kritik och sätta betyg och egenskapspoäng på ett antal eller samtliga deltagande hundar. Självklart kan elevens betyg avvika från den tjänstgörande domarens! Den skriftliga kritiken lämnas senast inom en vecka till tjänstgörande domare, som tar del av kritiken och lämnar sina synpunkter till eleven.

Elevkort

Efter genomgång av skriftlig kritik ifylls elevkortet av domaren och sänds till SVK:s domarkommitté.

Återföring till eleven

Då varje utlåtande från elevtjänstgöring ligger till grund för kallelse till aspiranttjänstgöring, är det av yttersta vikt att eleven får ta del av domarens uppfattning gällande elevens lämplighet, förbättringsområden mm. Domarens uppfattning lämnas muntligen till eleven direkt efter provets avslutning. Syftet med detta är dels att ge eleven bästa förutsättningar att via konstruktiv kritik bli ännu bättre förberedd till nästa elevtjänstgöring, samt att erbjuda domaren/eleven möjlighet att diskutera sakfrågan omedelbart. Det är dock viktigt att komma ihåg att elevtjänstgöringen i första hand är en utbildning!